

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 18Cb/54/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120283265
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Menichová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2020:6120283265.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin pred sudkyňou JUDr. Helenou Menichovou v spore žalobcu: Náhradné vozidlo, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 24/3911, 010 01 Žilina, IČO: 50 496 166, právne zastúpeného: ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, 010 01 Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, právne zastúpenému JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, o zaplatenie sumy 156,56 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 156,56 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Vo zvyšku sa žaloba zamieťa.
- III. Žalobca má nárok náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 86 %.
- IV. O výške náhrady trov konania rozhodne Okresný súd Martin samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným v rámci upomínacieho konania Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 20.4.2020 sa žalobca domáhal, aby súd vydal platobný rozkaz, ktorým by žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu sumu 156,56 Eur s príslušenstvom, ako aj náhradu trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 12.2.2019 došlo pri Martine k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle zn. G. B., D.: S., ktorého držiteľom v čase dopravnej nehody bol poškodený - obchodná spoločnosť VIENA INTERNATIONAL, s.r.o., so sídlom Kráčiny 2, 036 01 Martin, IČO: 31 689 400. K vzniku spôsobenej škody došlo prevádzkou motorového vozidla zn. Y. X., D.: S., poisteným u žalovaného. Poistná udalosť je evidovaná pod č. 8810438879 (8006164918). Poškodený nechal vykonať opravu uvedeného motorového vozidla, na ktorú bezprostredne nadväzovalo uzavretie Zmluvy o nájme dopravného prostriedku č. 13/2019 zo dňa 26.2.2019, na základe ktorej prenajal žalobca poškodenému náhradné motorové vozidlo zn. G. B., D.: G., v čase od 26.2.2019 do 7.3.2019. Po ukončení doby trvania nájmu náhradného vozidla vystavil žalobca poškodenému faktúru č. XXXXXXXX zo dňa 8.3.2019, splatnú dňa 8.3.2019, na sumu 1.108,34 Eur bez DPH. Uvedená suma je fakturovaná za obdobie 10 dní, pričom výška denného nájomného náhradného vozidla predstavovala 108,34 Eur bez DPH. V sume 1.108,34 Eur bez DPH je zahrnutý aj jednorazový poplatok za pristavenie a prevzatie náhradného vozidla vo výške 25,- Eur bez DPH. Poškodený zároveň dňa 8.3.2019 postúpil svoju pohľadávku voči žalovanému z titulu náhrady účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla vo výške 1.108.34 Eur bez DPH spolu s príslušenstvom a právami s ňou spojenými na žalobcu. Z oznámenia o poistnom plnení zo dňa 26.3.2019 zaslanému žalobcovi vyplýva, že dňa 25.3.2019 došlo k skončeniu

prešetrovania a následne vybaveniu poisťnej udalosti. Žalovaný dňa 26.3.2019 poskytol žalobcovi poisťné plnenie za prenájom náhradného motorového vozidla vo výške 951,78 Eur. Krátenie poisťného plnenia bolo dôvodené vlastným určením dĺžky prenájmu náhradného vozidla, a to jej neoprávneným skrátením na 9 dní. Takto určené poisťné plnenie bolo následne znížené o odpočet za prevádzkové náklady počas doby prenájmu vozidla.

2. Okresný súd Banská Bystrica rozhodol vo veci na základe predložených listinných dôkazov platobným rozkazom zo dňa 10.5.2020, sp. zn. 18Up/406/2020, ktorým návrhu žalobcu v celom rozsahu vyhovel.

3. Proti uvedenému platobnému rozkazu podal žalovaný odpor. Namietal v ňom, že žalobca neuvádza, o aké zákonné ustanovenia opiera svoj nárok, teda ho nijakým spôsobom nekonkretizuje. Uplatnený nárok nevyplýva zo zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov ani z Občianskeho zákonníka.

4. Žalovaný v podanom odpore ďalej namietal aktívnu legitímáciu žalobcu. Podľa jeho názoru nakoľko poškodený predstavoval dlžníka žalobcu, nemohol so žalobcom platne uzatvoriť zmluvu o postúpení. Uzatvorením Zmluvy o postúpení nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky poškodeného na žalobcu, ale v uvedenom prípade došlo k postúpeniu záväzku poškodeného, ktorý v zmysle vystavenej faktúry predstavuje práve pohľadávku žalobcu. Uvedeným postúpením došlo medzi poškodeným ako postupcom a žalobcom ako postupníkom k postúpeniu pohľadávky žalobcu, čo je v rozpore s ust. § 524 Občianskeho zákonníka. K úhrade faktúry nemohlo dôjsť ani na základe vzájomného zápočtu údajne realizovaného v žalobcom predloženej Zmluve o postúpení. Z uvedenej zmluvy totiž podľa slov žalovaného vyplýva, že prejav vôle jej účastníkov najskôr smeroval k cedovaniu pohľadávky a až následne k započítaniu údajne vzájomných pohľadávok poškodeného a žalobcu. Ak teda poškodený nebol majiteľom pohľadávky voči žalobcovi pred jej postúpením, nemohol túto pohľadávku postúpiť na žalobcu a kauzálna žalobcovi následne nemohla vzniknúť pohľadávka voči poškodenému na zaplatenie odplaty za postúpenie, ktorú následne žalobca mienil použiť na započítanie. Žalovaný považuje právny úkon postúpenia pohľadávky podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatný.

5. Žalovaný ďalej tvrdil, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že poškodený bol náhradné vozidlo nútený užívať. V čestnom prehlásení síce poškodený uviedol, že mal od žalobcu zapožičané náhradné vozidlo z dôvodu, že jeho vozidlo bolo po poisťnej udalosti v autoservise až do doručenia krycieho listu poisťovňou a nemal k dispozícii iné vozidlo a prenájom náhradného vozidla bol pre neho nevyhnutný z dôvodu zabezpečenia podnikateľskej činnosti, avšak tento dôvod nebol žiadnym spôsobom bližšie špecifikovaný, preto ho žalovaný považuje za zjavne účelový. Žalovaný má zároveň za to, že moment doručenia krycieho listu autoservisu je absolútne irelevantný a účelový, keďže autoservis nie je žiadnym spôsobom oprávnený zdržiavať už opravené motorové vozidlo poškodeného, resp. podmieňovať jeho vydanie poškodenému doručením krycieho listu poisťovne.

6. V závere svojho odporu sa žalovaný namietol tiež žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie úroku z omeškania, pričom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.11.2018, sp. zn. 3Co/145/2017.

7. V rámci repliky sa do konania vyjadroval žalobca vo vyjadrení k odporu žalovaného. K námietke žalovaného ohľadom jeho aktívnej vecnej legitímácie uviedol, že predmetom postúpenia je existujúca, resp. aspoň podmienčne existujúca pohľadávka voči konkrétnemu dlžníkovi. Súdna prax v zhode s doktrínou vyvodila, že je dovolené postúpiť i pohľadávku budúcu, pokiaľ je určitá a identifikovateľná. Na postúpenie je spôsobilá aj pohľadávka, ktorej existencia je sporná alebo pohľadávka, ktorej vznik je viazaný na splnenie podmienky, to všetko však za predpokladu, že Občiansky zákonník alebo iný predpis postúpenie niektorých pohľadávok nezakazuje (Fekete, I.: Občiansky zákonník, Veľký komentár, 2. Diel, 2011, str. 1498). Žalobca faktúrou č. XXXXXX zo dňa 8.3.2019 uplatnil za prenájom náhradného vozidla podľa Zmluvy o nájme náhradného vozidla č. 13/2019 sumu vo výške 1.108,34 Eur bez DPH voči poškodenému. K zániku záväzku z predmetnej faktúry došlo započítaním pohľadávky žalobcu z titulu nájomného za poskytnuté náhradné vozidlo oproti pohľadávke poškodeného v postavení postupcu z titulu odplatného postúpenia budúcej pohľadávky. Postúpená pohľadávka zo strany postupcu mala charakter budúcej pohľadávky, keďže jej vznik bol viazaný na ďalšie právne úkony, ktoré sú obsahom predmetnej Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 8.3.2019, a to odplatnosť postúpenia a vzájomné započítanie pohľadávok.

8. Pokiaľ ide o samotný vznik práva na náhradu škody v podobe odčerpania majetkových hodnôt z majetkovej sféry, žalobca poukázal na nesporný obsah dojednania Zmluvy o postúpení pohľadávky z 8.3.2019 podľa bodu 5, podľa ktorého sa zmluvné strany dohodli, že ich vzájomné nároky (na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a na úhradu nájomného za náhradné vozidlo) sa podpisom tejto zmluvy započítavajú a žalobca si bude svoju pohľadávku podľa bodu 1. vymáhať vo vlastnom mene a na vlastný účet. Podľa slov žalobcu možno teda konštatovať splnenie všetkých zákonom predpokladaných podmienok pre priznanie žalobou uplatneného práva na náhradu skutočnej škody podľa úpravy § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 4 ods. 1, 2 a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo výške žalovanej istiny v sume 141,67 Eur. Z hospodárskeho hľadiska má započítanie charakter plnenia, pretože veriteľ v dôsledku započítania sa dostane do rovnakej situácie, ako keby dlžník zaplatil, avšak na druhej strane by dlžník mohol od neho vymáhať splnenie svojej pohľadávky.

9. Žalobca vo vyjadrení ďalej poukázal na skutočnosť, že poškodený bol nútený v súvislosti so škodovou udalosťou zabezpečiť si náhradné vozidlo, čím mu vznikol záväzok voči prenajímateľovi preukazovaný vystavenou faktúrou, ktorý záväzok vysporiadal poškodený spôsobom nahrádzajúcim platenie - započítaním vzájomných pohľadávok s prenajímateľom, so súčasným postúpením práva poškodeného nájomcu uplatňovať si nárok z titulu nákladov na prenájom vozidla priamo prenajímateľom voči poisťovni.

10. Nároky, ktoré sú hradené z povinného zmluvného poistenia, sú vymedzené v ust. § 4 ods. 2 zákona o PZP. Nárok na náhradu peňažnej čiastky zodpovedajúcej nájomnému za užívanie náhradného vozidla z povinného zmluvného poistenia žalobca opiera o ust. § 4 ods. 2 písm. b) zákona o PZP.

11. V súvislosti so spochybnením predloženého čestného prehlásenia poškodeného žalovaným, ako aj so samotnou nevyhnutnosťou nájmu a účelnosť nákladov na nájom náhradného vozidla, žalobca poukázal na tú skutočnosť, že poškodený prišiel o možnosť využívať svoje vlastné motorové vozidlo nie vlastným zavinením, ale zavinením klienta žalovaného. Náhradné motorové vozidlo využíval poškodený na ten istý účel ako svoje vlastné vozidlo, a to primárne v súvislosti so zabezpečovaním svojich pracovných potrieb. Nie je preto možné od poškodeného spravodlivo požadovať, aby pre protiprávne konanie inej osoby bol obmedzený v užívaní svojho vlastníctva a aby upustil od svojho zaužívaného spôsobu fungovania.

12. Pokiaľ ide o účelnú dobu prenájmu náhradného vozidla, z Oznámenia o poistnom plnení zo dňa 26.3.2019, ako aj z postupu žalovaného pri likvidácii poistnej udalosti a z podaného odporu vyplýva, že poistné plnenie bolo znížené s poukazom na dobu prenájmu. Tento postup zo strany žalovaného však podľa slov žalobcu nebol podložený nijakými dôkazmi ani bližšou argumentáciou, vzhľadom k čomu žalobca považuje krátenie poistného plnenia za neoprávnené a svojvoľné konanie žalovaného. Žalovaný si svojvoľne určil dobu trvania nájmu, pričom takýto postup nemožno akceptovať.

13. Žalovaný v odpore rozporuje skutočnosť, že vozidlo poškodeného muselo zotrvať v autoservise až do doručenia krycieho listu. V prípade opravy poškodeného vozidla je jedným z pojmových znakov odplatnosť tohto záväzkového vzťahu, pričom oprava vozidla je ukončená až poskytnutím plnenia druhej zmluvnej strany, v danom prípade z titulu náhrady škody žalovaným. Keďže je bežnou praxou autoservisov vydať opravené motorové vozidlo poškodenému až po vydaní krycieho listu, resp. po poskytnutí poistného plnenia poisťovňou, je dĺžka prenájmu náhradného vozidla v priamej úmere s promptnosťou šetrenia poistnej udalosti a vydaním krycieho listu, čo vyplýva priamo z predloženého čestného prehlásenia poškodeného zo dňa 8.3.2019.

14. Z Oznámenia o poistnom plnení takisto vyplýva, že žalovaný krátil poistné plnenie o tzv. prevádzkové náklady počas doby prenájmu náhradného vozidla vo výške 57,87 Eur. Tento postup zo strany žalovaného však podľa slov žalobcu nebol podložený nijakými dôkazmi ani argumentáciou, ide len o svojvoľné konanie žalovaného. Takýmito nákladmi by podľa jeho názoru mohli byť len náklady za PHM, ktoré však poškodený znášal sám a neboli súčasťou fakturovaného nájomného. Položka 57,87 Eur predstavuje náklady, ktoré nepochybne vznikli v priamej príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou, v dôsledku ktorej vznikla škoda na vozidle, ktoré bolo predmetom opravy a nebyť tejto poistnej udalosti, ku

vzniku týchto nákladov by vôbec nedošlo. V tejto súvislosti poukázal žalobca na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.3.2013, sp. zn. 2Obdo/48/2012 a tiež rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 22.11.2017, sp. zn. 13Cob/110/2017.

15. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na zaplatenie úrokov z omeškania a s ním súvisiace rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.11.2018, sp. zn. 3Cdo 145/2017, tu sa žalobca domnieva, že žalovaný nesplnil svoje povinnosti v zmysle ust. § 11 ods. 6 zákona o PZP. Šetrenie poistnej udalosti bolo ukončené dňa 25.3.2019, ktoré bolo žalobcovi oznámené listom zo dňa 26.3.2019. Žalobcovi však neboli riadne a náležite vysvetlené dôvody, pre ktoré žalovaný znížil poistné plnenie s poukazom na § 11 ods. 6 písm. b) zákona o PZP, keďže v oznámení žalovaný len stručne uviedol o aké náklady krátil poistné plnenie bez toho, že by objektívne vysvetlil skutočnosti, z ktorých vychádzal a na základe ktorých stanovil výšku poistného plnenia. V dôsledku nesplnenia si uvedenej povinnosti je teda s poukazom na ust. § 11 ods. 8 zákona o PZP povinný zaplatiť aj úroky z omeškania podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

16. Žalovanému bolo vyjadrenie žalobcu k jeho odporu riadne doručené, žalovaný však svoju dupliku v určenej lehote nepodal.

17. Súd dňa 22.10.2020 vykonal pojednávanie len za prítomnosti žalobcu, žalovaný svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil neodkladnými pracovnými povinnosťami, pracovnou vyťaženosťou v danom termíne, z dôvodu hospodárnosti konania, ako aj s poukazom na zhoršujúcu sa epidemiologickú situáciu. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strany sporu, listinami doloženými do súdneho spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

18. Zo Zmluvy o nájme č. 13/2019, uzavretej dňa 26.2.2019 medzi žalobcom ako prenajímateľom a poškodeným - obchodnou spoločnosťou VIENA INTERNATIONAL, s.r.o., IČO: 31 689 400, ako nájomcom, súd zistil, že na základe tejto zmluvy si nájomca prenajal osobný automobil zn. G. B., D.: G., a to na dobu od 26.2.2019 do 7.3.2019. Zmluvné denné nájomné bolo dohodnuté v sume 130,- Eur, poplatok za prístavenie a odobratie vozidla 30,- Eur. Na základe tejto nájomnej zmluvy mal nájomca užívať prenajaté motorové vozidlo v čase od 26.2.2019 do 7.3.2019, t. j. 10 dní, za ktorý čas prenajímateľ vyfakturoval nájomcovi faktúrou č. XXXXXXXX nájomné vo výške 1.108,34 Eur bez DPH.

19. Zo Zmluvy o postúpení pohľadávky, uzavretej dňa 8.3.2019 medzi obchodnou spoločnosťou VIENA INTERNATIONAL, s.r.o., IČO: 31 689 400, ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, vyplýva, že predmetom postúpenia bola pohľadávka postupcu voči žalovanému, ktorá riešila škodu spôsobenú vozidlom zn. Y. X., D.: S., vo výške 1.108,34 Eur bez DPH s tým, že predmetom postúpenia je nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov za nutné užívanie náhradného vozidla v príčinnej súvislosti so škodou zo dňa 12.2.2019 na vozidle zn. G. B., D.: S.. Súčasťou uvedenej zmluvy je aj dojednanie o tom, že zmluvné strany si ich vzájomné nároky (na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a na úhradu nájomného za náhradné vozidlo) podpisom zmluvy vzájomne započítavajú. K zmluve bolo pripojené aj Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 8.3.2019, adresované žalovanému.

20. Na preukázanie účelu nájmu náhradného vozidla bolo žalobcom do spisu predložené Čestné prehlásenie poškodeného - obchodnej spoločnosti VIENA INTERNATIONAL, s.r.o., IČO: 31 689 400, zo dňa 8.3.2019, v ktorom prehlásil, že mal od žalobcu zapožičané náhradné vozidlo zn. G. B., D.: G. - od 26.2.2019 do 7.3.2019, t.j. v trvaní 10 dní, z dôvodu, že jeho vozidlo bolo po poistnej udalosti zo dňa 12.2.2019 v autoservise až do doručenia krycieho listu poisťovňou. Poškodený v čestnom prehlásení zároveň prehlásil, že po dobu opravy svojho vozidla nemal k dispozícii žiadne iné vhodné vozidlo a prenájom náhradného vozidla bol pre neho nevyhnutný z dôvodu zabezpečenia podnikateľskej činnosti.

21. Listom zo dňa 14.3.2019, označeným ako „Uplatnenie náhrady škody z postúpenej pohľadávky“, si žalobca uplatnil u žalovaného škodu z postúpenej pohľadávky.

22. Z Oznámenia o poistnom plnení zo dňa 26.3.2019 vyplýva, že žalovaný dňa 25.3.2019 ukončil šetrenie poistnej udalosti. Prílohou oznámenia bol výpočet výšky poistného plnenia, z ktorého vyplýva, že žalovaný ustálil poistné plnenie na sumu 951,78 Eur, nakoľko uznal dobu prenájmu náhradného motorového vozidla len v trvaní 9 dní, pričom poistné plnenie ďalej krátil o prevádzkové náklady počas doby prenájmu v sume 57,87 Eur. Čiastka 951,78 Eur bola poukázaná na účet žalobcu, čo bolo preukázané výpisom z účtu Tatra banky, a.s..

23. Z Protokolu o prenájme náhradného vozidla súd zistil, že náhradné vozidlo bolo žalobcom dňa 26.2.2019 odovzdané poškodenému, pričom tento si ho toho istého dňa aj prevzal a ďalej, že náhradné vozidlo bolo poškodeným vrátené žalobcovi späť dňa 7.3.2019 a zároveň toho istého dňa bolo žalobcom späť aj prevzaté.

24. Z faktúry č. XXXXXXXX zo dňa 8.3.2019 súd zistil, že žalobca poškodenému vyfakturoval prenájom náhradného motorového vozidla za dobu 10 dní a poplatok za pristavenie a prevzatie vozidla v sume 1.108,34 Eur bez DPH.

25. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd vec právne posúdil podľa nasledovných ustanovení jednotlivých právnych predpisov:

26. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla účinného v čase uplatnenia náhrady škody (ďalej len „zákon č. 381/2011 Z. z.“) poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve.

27. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2011 Z. z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí.

28. Podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinností poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinností, poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poskytovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhrady škody preukázaný, b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

29. Podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie peňažného plnenia.

30. Podľa § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. ak poisťovateľ nespĺní povinnosť podľa ods. 6, je povinný zaplatiť úroky poškodenému z omeškania podľa osobitného predpisu.

31. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi.

32. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda, a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

33. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

34. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané a medzi stranami sporu ani nebolo sporné, že dňa 12.2.2019 došlo pri Martine k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle zn. G. B., D.: S., ktorého držiteľom bol v čase nehody poškodený - obchodná spoločnosť VIENA INTERNATIONAL, s.r.o., IČO: 31 689 400. K vzniku škody došlo prevádzkou motorového vozidla zn. Y. X., D.: S., v čase nehody povinne zmluve poisteného u žalovaného. Poškodený počas opravy jeho motorového vozidla uzatvoril so žalobcom dňa 26.2.2019 Zmluvu o nájme dopravného prostriedku č. 13/2019, na základe ktorej si prenajal náhradné motorové vozidlo zn. G. B., D.: G., a to v čase od

26.2.2019 do 7.3.2019. Za prenájom uvedeného vozidla zaplatil v zmysle faktúry, vystavenej žalobcom dňa 8.3.2019, sumu 1.108,34 Eur bez DPH. Žalovaný ako poisťovňa poskytol poistné plnenie vo výške 951,78 Eur. Práve rozdiel medzi skutočnou škodou a poistným plnením bol predmetom žaloby žalobcu.

35. Pokiaľ žalovaný vo svojich vyjadreniach namietal, že žalobca v žalobnom návrhu nedostatočne špecifikoval skutočnosti a dôkazy, o ktoré opiera svoj návrh, tak okresný súd považoval tieto tvrdenia za neopodstatnené. Predmetný nárok na náhradu nákladov spojených s nájmom náhradného vozidla v danom prípade žalobca dostatočne konkretizoval, pričom na podporu svojich tvrdení predložil relevantné dôkazy, ktoré boli žalovanému v konaní spolu so žalobou riadne doručené. Okresný súd v tejto súvislosti zvýraznil, že je zrejmé, že predmetné listinné dôkazy preukazujúce skutočnosti uvedené v žalobe boli žalovanému doručené aj pred tým, keďže tvorili podklad pri rozhodovaní žalovaného o ukončení šetrenia poistnej udalosti a na základe toho poskytol žalovaný žalobcovi čiastočné plnenie.

36. K námietke žalovaného ohľadom nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, súd uvádza, že mal preukázané, že došlo k právnemu nástupníctvu žalobcu vo vzťahu k žalovanej pohľadávke, a to na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 8.3.2019, uzavretej medzi VIENA INTERNATIONAL, s.r.o., IČO: 31 689 400, ako postupcom a žalobcom ako postupníkom. V zmysle uvedenej zmluvy o postúpení pohľadávky totiž postupca postúpil postupníkovi pohľadávku vo výške 1.108,34 Eur bez DPH, ktorú mal voči žalovanému z titulu riešenia škody spôsobenej vozidlom zn. Y. X., D.: S. z titulu jeho nároku voči poisťovni podľa § 4 zák. č. 381/2001 Z. z., kde išlo o nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov za nutné užívanie náhradného vozidla v príčinnej súvislosti so škodou zo dňa 12.2.2019 na vozidle zn. G. B., D.: S.(bod 1. a 2. zmluvy). V bode 4. predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávky sa zmluvné strany zároveň dohodli, že postúpenie pohľadávky uvedenej v bode 1. je odplatné, pričom odplata za postúpenie pohľadávky predstavuje sumu 1.108,34 Eur bez DPH, ktorá zodpovedá faktúre č. XXXXXXXX, vystavenej žalobcom ako prenajímateľom postupcovi ako nájomcovi náhradného motorového vozidla zn. G. B., D.: G.. Ďalej sa zmluvné strany v bode 5. zmluvy o postúpení pohľadávky dohodli, že ich vzájomné nároky (na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a na úhradu nájomného za náhradné vozidlo) podpisom tejto zmluvy započítavajú, pričom žalobca si bude pohľadávku podľa bodu 1. vymáhať vo vlastnom mene a na vlastný účet.

37. Súd sa s tvrdeniami žalovaného ohľadom nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu uvedenými v podanom odpore nestotožnil. Súd má za to, že v čase postúpenia pohľadávky postupcu, t.j. poškodeného, sa jednalo o existujúcu pohľadávku, ktorá vznikla z dôvodu uzavretej zmluvy o nájme, kedy nájom preukázateľne trval od 2.6.2019 do 7.3.2019. Vznik pohľadávky žalobcu ako prenajímateľa za celú dobu nájmu nastal dňa 7.3.2019, kedy došlo k ukončeniu nájmu. Vystavená faktúra určuje dobu plnenia existujúcej pohľadávky, kde doba plnenia bola stanovená vo forme splatnosti do 8.3.2019. V uvedenej faktúre bolo vymedzené časové obdobie, v ktorom bol dlžník, t.j. poškodený a zároveň nájomca povinný splniť si svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy o nájme. Keďže išlo o existujúcu pohľadávku, v zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 8.3.2019 bolo dohodnuté, že k úhrade tejto pohľadávky došlo na základe vzájomného zápočtu (čo je jeden zo zákonných spôsobov zániku záväzku, resp. spôsobov úhrady podľa § 580 Občianskeho zákonníka v spojení s § 581 ods. 3 Občianskeho zákonníka), a teda žalobca vstúpil do práv a povinností poškodeného, čím je daná jeho aktívna vecná legitímácia v tomto konaní. Skutočnosť, že došlo k prevodu práva medzi žalobcom a poškodeným a súčasne k úhrade predmetnej faktúry započítaním nespôsobuje rozpor s ustanovením § 524 Občianskeho zákonníka či neexistenciu nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Zmluva o postúpení pohľadávky svedčí o tom, že došlo k úhrade faktúry a zároveň k postúpeniu pohľadávky. Zákonný nárok na náhradu nákladov účelne vynaložených za prenájom náhradného vozidla voči žalovanému tak zostáva zachovaný. Zmenila sa len osoba oprávnená domáhať sa uspokojenia predmetnej pohľadávky. Dlžníkom v tomto prípade je žalovaný, nakoľko v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k úhrade faktúry, a teda aj k vzniku škody. Takéto postúpenie pohľadávky ani podľa rozhodovacej praxe všeobecných súdov neodporuje zákonu. Podľa zmluvy o postúpení pohľadávky poškodený tak v rámci jedného dokumentu súčasne uhradil predmetnú faktúru za nájom, čím došlo k vzniku škody a zároveň postúpil žalobcovi za odplatu svoj nárok na náhradu škody voči žalovanému, čím došlo k reálnemu úbytku v majetkovej sfére žalobcu. V tejto súvislosti tiež súd poukazuje na to, že žalovaný uhradil žalobcovi časť nároku na poistné plnenie vo výške 851,78 Eur, čím ho považoval za veriteľa v súvislosti s touto náhradou škody postúpenej pohľadávky, a uvedeným čiastočným plnením potvrdil aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu. Vzhľadom na uvedené predmetnú zmluvu o postúpení pohľadávky nemožno považovať za absolútne neplatný právny úkon ako to tvrdí žalovaný.

38. Existenciu a vznik škody mal súd vzhľadom na vyššie uvedené za preukázané. S poukazom na ust. § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z. z. vzniklo poistenému z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ, t.j. žalovaný, nahradil za neho poškodenému (v danom prípade žalobcovi ako právnomu nástupcovi poškodeného) uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením vecí. S poukazom na ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. žalobca ako právny nástupca poškodeného bol potom oprávnený uplatniť si svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, t.j. žalovanému. Škodu a jej výšku žalobca definoval ako rozdiel medzi nákladmi na prenájom náhradného vozidla a sumou vyplatenou žalovaným. Táto škoda, ako suma o ktorú žalovaný krátil poistné plnenie, bola predmetom žaloby a súd vyhodnotil krátenie poistného plnenia žalovaným ako nedôvodné. Škoda spočívala v tom, že poškodený vynaložil náklady na vypožičanie náhradného vozidla a túto škodu je povinný žalovaný nahradiť v rozsahu nutne a účelne vynaložených nákladov.

39. Nutnosť a účelnosť vynaložených nákladov spojených so zabezpečením náhradného motorového vozidla za dobu opravy poškodeného vozidla z titulu škodovej udalosti, ktorá bola zavinená klientom žalovaného, podľa názoru súdu bola žalobcom preukázaná. Poškodený, teda právny predchodca žalobcu z titulu škodovej udalosti nemohol svoje motorové vozidlo užívať a dôvodne si zabezpečil náhradné vozidlo, preto aj náklady spojené so zabezpečením tohto náhradného vozidla, a to nájomné, ktoré bolo preukázané, že teda bolo zaplatené, patrí do právneho nároku poškodenia. Poškodený bol nútený vynaložiť náklady súvisiace so zabezpečením motorového vozidla spôsobom jeho prenájmu, keďže po dobu opravy nemohol používať svoje motorové vozidlo. Škoda v tejto súvislosti vzniknutá na strane poškodeného, je škodou v rozsahu účelne vynaložených nákladov na nájom tohto náhradného motorového vozidla. Skutočnou škodou bolo nájomné za prenajaté motorové vozidlo, k prenájmu ktorého bol poškodený donútený poistnou udalosťou, za ktorú zodpovedá klient žalovaného. Škoda spočívajúca v tom, že poškodený vynaložil náklady na zapožičanie osobného automobilu, prípadne aj vyššie náklady v porovnaní s nákladmi, ktoré by inak vynaložil na prevádzku svojho automobilu, ktorý nemohol používať v dôsledku poškodenia, je potrebné považovať za skutočnú škodu, ktorú je škodca povinný nahradiť v rozsahu nutne a účelne vynaložených nákladov. To, že takáto škoda v majetkovej sfére poškodeného ako právneho predchodcu žalobcu aj nastala, bolo preukázané tým, že došlo k úhrade nájomného, a to vo forme započítania s pohľadávkou prenajímateľa. Úhradou nájomného v sfére poškodeného nastala ujma, ktorá bola preukázaná v konaní jednak faktúrou a jednak samotnou zmluvou o postúpení pohľadávky, uzavretím ktorej došlo k započítaniu, a teda k úhrade predmetnej ujmy. Náhrada nákladov za používanie motorového vozidla len reparuje poškodenému stav, keď nemohol z titulu poistnej udalosti používať svoje motorové vozidlo. Pokiaľ išlo o výšku nákladov z titulu doby nájmu na zapožičanie náhradného motorového vozidla, tak za skutočnú škodu spočívajúcu v nákladoch na prenájom náhradného motorového vozidla sa považujú náklady, ktoré boli nutne a účelne vynaložené na požičanie náhradného vozidla, čo žalobca v konaní v rámci svojej dôkaznej povinnosti preukázal. Poškodený, v danom prípade právny predchodca žalobcu preukázal, že z titulu poistnej udalosti nemohol motorové vozidlo používať. Toto sa nachádzalo v oprave, a preto počas celej nevyhnutnej doby opravy vozidla bol poškodený nútený vynaložiť náklady za nájom náhradného motorového vozidla, ktoré náklady boli nutne a účelne vynaložené, a ktoré by inak nevznikli, ak by poškodený mohol používať svoje vlastné vozidlo.

40. Ako vyplynulo z Oznámenia o poistnom plnení zo dňa 26.3.2019, žalovaný uznal dobu prenájmu náhradného motorového vozidla v trvaní deväť dní, keď túto skrátil oproti uplatnenému nároku žalobcu o jeden deň. Ako ďalej vyplýva z predloženého oznámenia, žalovaný pri posudzovaní výšky náhrady poistného plnenia vychádzal z faktúry č. XXXXXXXX, vystavenej žalobcom, kde sa však uvádza, že nájom náhradného vozidla trval 10 dní. Súd je toho názoru, že žalovaný v oznámení svoj postup pri krátení doby prenájmu nijako nezdôvodnil, a preto ho považuje za svojvoľný a s ohľadom na čestné prehlásenie poškodeného zo dňa 8.3.2019, kde poškodený taktiež zhodne so žalobcom prehlásil, že nájom náhradného vozidla trval po dobu 10 dní, aj za nedôvodný. Pri posudzovaní účelnosti prenájmu motorového vozidla aj v kontexte celkovej dĺžky tohto nájmu je potrebné vychádzať predovšetkým zo skúmania reálnej možnosti poškodeného užívať si svoje motorové vozidlo. Z vykonaných dôkazov vyplýva, že motorové vozidlo bolo v servise v čase od 26.2.2019 do 7.3.2019 kedy po doručení krycieho listu bolo autoservisom vrátené žalovanému. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by poškodený akýmkoľvek spôsobom mal možnosť dobu opravy svojho poškodeného motorového vozidla ovplyvniť, a preto sa nemôže jednať o okolnosť, ktorá by prípadne vylučovala nutnosť a účelnosť nákladov vynaložených na zabezpečenie náhradného motorového vozidla. Súd preto zhodne so žalobcom ustálil

dobu nájmu v dĺžke 10 dní, z ktorej doby s prihladnutím na uzatvorenú zmluvu o nájme vyplýva celková suma zodpovedajúca ujme poškodeného titulom nákladov spojených so zabezpečením náhradného motorového vozidla. Z uvedeného dôvodu má súd za to, že ku kráteniu poisťného plnenia, pokiaľ ide o dĺžku nájmu, zo strany žalovaného došlo neoprávnene.

41. Súd mal ďalej za to, že i krátenie poisťného plnenia o prevádzkové náklady vo výške 57,87 Eur, bolo zo strany žalovaného nedôvodné. Tieto náklady vznikli totiž nepochybne v priamej príčinnej súvislosti s poisťnou udalosťou, v dôsledku ktorej vznikla škoda na vozidle, ktoré bolo predmetom opravy a ktorá by nebola vznikla, keby nedošlo k poisťnej udalosti. Skutočnou škodou je totiž aj majetková ujma spočívajúca v majetkových hodnotách, ktoré bolo nutné vynaložiť na to, aby došlo k uvedeniu veci do pôvodného stavu.

42. Vzhľadom na uvedené súd žalobcovi priznal nárok na zaplatenie sumy 156,56 Eur (ako rozdielu medzi žalobcom vyčíslenou škodou a poisťným plnením poskytnutým zo strany žalovaného) v celej uplatnenej výške.

43. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie úroku z omeškania, rozhodujúcim pre posúdenie nároku na úroky z omeškania bolo práve oznámenie o poisťnom plnení, z ktorého vyplýva, že dátum hlásenia poisťnej udalosti bol deň 20.3.2019, pričom poisťovňa oznámila poškodenému, že dňa 25.3.2019 ukončila šetrenie poisťnej udalosti a poslala súčasne výpočet výšky poisťného plnenia. V tejto súvislosti súd uvádza, že si osvojil názor vyslovený v rozsudku NS SR sp. zn. 3Cdo 145/2017 zo dňa 22.11.2018, v zmysle ktorého „peňažná sankcia v podobe úrokov z omeškania upravená v § 11 ods. 8 zákona č. 381/2011 Z. z. je viazaná na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods. 6 písm. a/ alebo b/ zákona č. 381/2011 Z. z., účelom ktorej je ochrana poškodeného, aby poisťovňa pod následkom tejto sankcie nezostala nečinná, aby bola nútená oznámiť v lehote 3 mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poisťnej udalosti“ a ďalej „ustanovenie § 11 zákona č. 381/2001 Z. z. sa týka výlučne nesplnenia povinnosti poisťovateľa, ktorá mu bola uložená v súvislosti so šetrením poisťnej udalosti na základe oznámenia poškodeného. Zákonodarca totiž v § 11 ods. 8 uvedeného zákona jasne a zreteľne formuluje podmienku, v zmysle ktorej je poisťovateľ povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu (OZ). Je tomu tak v prípade, ak si poisťovateľ nesplní povinnosť podľa § 11 ods. 6 uvedeného zákona (bližšie pozri bod 14 tohto rozhodnutia). Z dikcie tohto ustanovenia (§ 11 ods. 6 písm. a/, b/) je zrejmé, že zákonodarca povinnosti poisťovateľa viaže výlučne vo vzťahu k prešetrovaniu poisťnej udalosti.

44. V danom súdenom prípade je z obsahu spisu zrejmé, že žalovaný si splnil svoju povinnosť podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. tým, že listom zo dňa 26.3.2019, označeným ako „Oznámenie o poisťnom plnení“, žalobcovi oznámil, že dňa 25.3.2019 skončil šetrenie poisťnej udalosti hlásenej dňa 20.3.2019 (teda v rámci trojmesačnej lehoty) a súčasne poskytol písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť žalovanému poisťné plnenie, ktoré si poškodený, resp. žalobca ako jeho právny nástupca od neho nárokoval v plnej výške. Ako vyplýva z právneho názoru vysloveného NS SR vo vyššie citovanom rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/145/2017, „správnosť záveru poisťovateľa v samotnom vysvetlení, z akého dôvodu odmietol poskytnúť plnenie je pritom irelevantný, nakoľko v zmysle citovaného uznesenia je poisťovateľ povinný „len“ poskytnúť písomné vysvetlenie a toto doručiť poškodenému, čo v prejednávacom prípade žalovaná ako poisťovateľ v lehote troch mesiacov aj splnila. To, že žalovaná neodôvodnila odmietnutie poisťného plnenia podľa predstáv žalobcu, nemožno vykladať spôsobom, že by si túto povinnosť nesplnila vôbec a následne prijať záver, že nesplnením tejto povinnosti sa dostala v zmysle § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. do omeškania“. Z uvedených dôvodov súd žalobcovi nárok na zaplatenie úroku z omeškania zo žalovanej sumy zamietol. Ako naznačuje rozhodovacia prax, obdobný právny názor zastáva Najvyšší súd SR aj vo svojom rozhodnutí zo dňa 26.2.2019, sp. zn. 1Cdo/212/2017, ale aj Krajský súd v Žiline v rozhodnutí zo dňa 24.9.2020, sp. zn. 9Co/96/2020 či v rozhodnutí zo dňa 9.9.2020, sp. zn. 7Co/70/2020 alebo Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí zo dňa 9.6.2020, sp. zn. 14Co/17/2020).

45. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 255 ods. 2 C. s. p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

47. Žalobcovi bola prisúdená istina vo výške 156,56 Eur, nebol mu priznaný nárok na úroky z omeškania, ktoré ku dňu vyhlásenia rozsudku dňa 22.10.2020 predstavujú po vyčíslení sumu 12,05 Eur. Vychádzajúc z uvedeného a z toho, ktorá strana mala aký úspech vo veci (žalobca čo do priznanej istiny v sume 156,56 Eur, žalovaný čo do úrokov z omeškania v sume 12,05 Eur), úspech žalobcu v percentuálnom vyjadrení predstavuje 93 %, úspech žalovaného 7 %, a teda čistý úspech žalobcu predstavuje 86 % (93 % - 7 %). V uvedenom rozsahu, t. j. 86 % priznal súd žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti žalovanému.

48. O výške náhrady trov konania bude súd rozhodovať samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému smeruje.

Podľa § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C. s. p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C. s. p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.